

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

Salmerón á Barcelona

SIGNIFICACIÓ POLÍTICA Y SOCIAL DE SON VIATJE

LA CAMPANA DE GRACIA saluda ab tota l' efusió del seu cor al egregi jefe de la *Unió Republicana* que demà deu arribar á Barcelona, á la ciutat que s' honra ab tenirlo de representant seu en las Corts de la nació.

El poble barceloní l' sabrá rebre com se mereix una personalitat tan ilustre per son talent y per la seva llarga y exemplar historia, aixís com també per la elevada representació que ostenta desde que l' partit republicà, congregat en memorable Assamblea, l' proclamá son jefe, son adalit, son *leader*, posantse incondicionalment á las sevas ordres ansios de donar á sas poderosas forses, unitat d' acció, y á la seva acció resolta, un objectiu determinat, quin es, l' implantació de una República democrática y progressiva, com á base segura de la regeneració de la patria.

Barcelona la primera, entre totas las ciutats d' Espanya, comprén y sent l' importancia de aquesta empresa redemptora. Y es el poble principalment, aquest poble tan sufert com alentat, el qui ab més entusiasmé y ab major desinterés vé cooperant á l' obra generosa de total renovació.

Per això sosté l' seu punt, qu' es punt d' honra y de conciencia, passant per sobre de totes las preocupacions, de totes las rutinas y de totes las pressións que sobre d' ell pretenen exercir aixís els poders públichs ab las sevas arbitriietats, com certas castas escullidas ab els seus privilegis. No bastan á perturbar un sol moment la seva serenitat, ni las infames artimanías que seguidament elaboran en las sevas immundas sentinelas els fautors de difamacions y de calumnias, ni tampoch els afanys perturbadors de certs elements que anteposan á tota consideració d' ordre elevat las sevas vanitats y concupicencias. La massa generosa confón als uns y als altres en un mateix desprecí. La massa, tant com generosa forta, té fé en la República, porque té confiansa en sí mateixa.

Demà s' veurá.

El poble, el que lluya y vens en tots els combats, s' apressará á acudir á rebre y aclamar al home ilustre que condensa en son cervell y alenta en son cor las sevas aspiracions. No será menester per moure'l el repich de las campanas, ni las atronadoras salvases de las pessas de artillería; no será necessari engalanar els carrers, ni cubrir els balcons de domassos, ni contractar una numerosa y ben ensajada comparseria que ompli l' espay ab sas aclamacions mercenarias; no será precis desplegar un pompos corteig enlluernador, que l' país, per una que altra vegada que li deixan disfrutar, paga tan carament... Res de això. Per regla general, las obras dolentes solen ser las que s' presentan millor adornadas. En cambi, las que son fillas del geni creador, las que portan en sí mateixas una poderosa virtualitat, las que fan sentir intensament y fan pensar fondo, no necessitan adornos ni requincallas: ellas solas se bastan.

Y un' obra de aquestas es la visita á la republicana Barcelona que realisará demà l' jefe ilustre dels republicans units; un' obra de aquestas es la comunicació, l' contacte del digníssim representant de la ciutat ab els seus electors; un' obra de aquestas es la puntualisació dels treballs que s' han d' acometre en lo successiu en pró de la lliberdad, del progrés y de la patria, y que tots, lo mateix á Barcelona qu' en el resto d' Espanya y en aquells punts del extranger que tenen encare pera nosaltres una mirada d' esperansa, estém ansiosos de recullir dels seus llabis, tal com l' assedegat está ansios de abeurarse en una font pura, fresca y cristallina.

Un discurs del gran patriota y del lluminós pensador, tenint per tribuna la

ciutat més important d' Espanya y per tornaveu l' ànima voluntariament subjugada de tot un poble que l' estima y l' admira per son talent excels y per sas virtuts cívicas acrisoladas; un discurs en aquestes condicions y en las actuals circumstancies, ha de ser y será, sens dupte, de una importancia y de una trascendencia extraordinaries.

Ademés del problema capital, qu' es el que s' refereix á la vindicació de la patria pels terribles desastres que li ocasionaren els que avuy encare segueixen governants; ademés de aquest problema, que mentres no sigui resolt en justicia ha de mantindre al país en sa actual postració, n' hi ha alguns altres de caràcter perentori, sobre l's quals la gran comunió republicana està eridada á exercir una influencia decisiva.

Problemas d' ordre econòmic, ab els quals se relaciona la fonda crisis industrial que tant afecta avuy á Catalunya, y la creixent carestia de tots els articles á la vida necessaris, y de las quals, lo mateix de l' una que de l' altra, ne son víctimas principalment las classes traballadoras...

Problemas d' ordre social, qu' exigeixen la millora del traballador y de las classes populars mitjantsant una serie de reformas, incompatibles ab el régime vigent...

El problema del clericalisme, suscitat per l' esperit reaccionari dels governs de la monarquía sostenidors de l' anacrònica aliança del altar y l' trono, agravat per la abrumadora invasió de las ordres monàstiques y per la projectada reforma del Concordat, qu' entrega al Papa una part important de la soberanía de la nació...

El problema polítich, quals solucions naturals se veuen obstruides constantment per las oligarquías caciquistas que monopolisan l' exercici del poder, y que ab els seus abusos congríen una inevitable solució revolucionaria...

Sobre tots aquests punts importantíssims, de vida ó mort pel país, donarà á conéixer sa meditada opinió l' ilustre estadista que avuy concentra en la seva persona la fé y la voluntat de la gran comunió republicana, donant á sas nobles aspiracions la tónica del desinterés y del patriotisme.

Y per lo que respecta á la organiació interna del partit, avuy més que mai sostindrà ben alta la gloria bandera de la Unió republicana sota quals plechs hi caben totes las tendencias, desde las més gubernamentals á las més radicals, podents'hi conciliar perfectament, pera l' dia de demà, la constitució de un poder fort, que vetlli per la grandesa de la nació y per l' assegurament de las pùblicas llibertats, ab un ample grau de autonomia reconeguda á tots els organismes dotats de vida propria, pera que son desarollo, lliure de intüits trabas, puga contribuir poderosament á la prosperitat de cada un y á enrobustir conjuntament la vida del Estat.

Salmerón, esperit equilibrat, que té sempre per norma única la realació de la justicia, es la clau mestra de aquest aplech de nobles y generosas aspiracions. La seva estancia entre nosaltres contribuirà á refermarlas y enaltirlas. Ell ab nosaltres y nosaltres ab ell lluytaré sense descans per la República y per la Patria, pel Progrés y per la Justicia.

Benvingut sigui!

Honor al Apóstol!

Adhesió ferma, inquebrantable al adalit de la Unió Republicana!

La Campana de Gracia

22 de Setembre de 1904

NOVÉ ANIVERSARI

DE LA MORT DE

Ignocent López Bernagosi

LA CAMPANA DE GRACIA

DEDICA AQUEST RECORT

— à la memoria de son inolvidable fundador —

DE DIJOUS A DIJOUS

TENIM un nou complot anarquista en vías de descubrirse; la justicia á Madrid traballa de ferme; van venir exhortos á Barcelona; s' efectúan detencions; s' envían detinguts á Madrid... y de tot aixó ningú sab al últim que 'n sortirà.

Un fulano que 's feya nomenar César Flores va ser detingut á Madrid en el domicili de un tal Apollo, director del periódich *El Rebelde*, ahont s'allotjava. Flores y Apollo: dos noms poéтиchs, més propis d'un idili que d'un complot. Al tal Flores, que procedia de Barce'ona, se li van trobar deu cartuxos de dinamita, y 's diu que va declarar que 'ls guardava pera ferne l' us que tingües per convenient. Després va negar que 'ls tingües y que ha gués dclarat sembant cosa. Y per últim, ha resultat que no 's diu César Flores, sino Ceferino Gil, y qu' es un subiecte que té antecedents penals.

Com era de suposar s' han buscitat conexions entre aquest fulano y las bombas disparadas últimament á Barcelona. ¿Qué hi ha de veritat en tot això? El Jutjat traballa, els periódichs escampen tota mena de suposicions, y la policia 's disposa á apuntar aquest nou servey á la causa del ordre social.

A Castelló de la Plana s' ha armat una gresca de cent mil dimonis.

Hi ha un dret consignat en la ley que sembla que ha de ser igual pera tots: el dret de manifestació. Pero venen las autoritats y 'l reconixen en els catòlics y 'l negan sistemàticament als liberals. Així va ferho 'l Ponci de Castelló prohibint una manifestació política y autorisant una professió catòlica.

Resultat: que quan la professió 's disposava á entrar á la iglesia de ahont havia sortit, va ser agredida per una multitud exasperada. Va haverhi cops de puny, cops de pedra y cops de bastó á granell. Va haverhi també cargas de guardia civil y tota mena de atropellos.

Un quadro animadíssim digne de ser exhibit en el cinematógrafo de l' Espanya mauritana.

Ahont la cosa se ha presentat bastant séria es en las principals ciutats italianas, en las quals s' ha fet un ensaig de *huelga general*. Els disturbis han sigut tremendos, principalment á Génova, Turin, Milà, Nàpols y Venecia, y la repressió instantánea y sangrenta.

Contrastan aquests successos dolorosos, reveladors del malestar del poble obrer italià, ab la satisfacció que reyna en la Cort ab motiu del neixement de un príncep, hereu de la corona. Un bressol sobre un volcà.

A Roma va reunirse l' dia 20 el Congrés lliure-pensador. L' eminent professor Sergi pronunció l' discurs de benvinguda als congressistas. Després se procedí á l' elecció de la mesa, essent designat president honorari: Haeckel, per Alemanya; Berthelot, per França; Maudsley, per Inglaterra; Salmerón, per Espanya; Nowicow, per Rússia; Bjoenstierne Björnson, per Noruega, y César Lombroso, per Italia. Tots noms ilustres, verdaderas glòries del progrés modern.

En hermosa manifestació 's dirigiren els congressistas á la brexa de la Porta Pia, depositant coronas sobre la lápida conmemorativa de la cayguda del poder temporal dels Papas.

L' expedició de Barcelona va arribar á Civitavecchia la tarde del dia 20.

La nota política més important la constitueixen las declaracions d'en Moret en favor de la unió dels liberals dinàstics.

En Moret va fer una visita á Miramar, y sembla que d' allí va sortir plenament convensut de la necessitat de la unió. A lo menos no s' ha recatat poc ni molt de declararlo: «También la pide la corona, toda vez que el partido conservador estando minado mucho más que el nuestro, no puede gobernarnar.»

Si no se li aigualeixen els intents, en Moret se proposa realiar una ruda campanya contra 'l projecte de reforma del Concordat, presentat per en Maura. Coneix que va cayent sobre 'ls polítichs dinàstichs l' asfixia clerical y pretén escaparsen. No tardaré un veure fins a quin punt ell y 'ls que 'l se guixin tindrán brifs pera desballestar l' obra fúnesta del canceller mallorquí.

El dia 3 del proxim mes d' octubre s' obran las Corts.

Y el dia 3 d' octubre—se diria que 'l clerical Maura ha fet á dretas—celebra la Santa Mare Iglesia la festa, ¿de quin Sant dirian?

¡La festa de Sant Cándido!

Ara comprehens perque 'l mallorquí s' ha pres las declaracions d'en Moret rihibit y ab molta frescura. Prou sab ell que no es per aquí, per hont ha de venirli 'l cop de gracia.

PEP BULLANGA

El partit republicà, á Salmerón

Arribada

ALMERÓN arribarà demà dissapte en l' express de Madrid apesante al Baixador del Passeig de Gracia. Hora de l' arribada: les 8 55 en punt del matí.

Els bressols consignar l' avis, sense més encarexmen's, se gurs de que 'l poble republicà y las numerosas representacions de las poblacions de Catalunya, acudiran en massa á saludar al ilustre viajier.

La comitiva 's dirigirà desde l' Baixador, Passeig de Gracia avall, fins al Hotel Colón, ahont D. Nicolau tindrà seu allotjament.

Festeigs

L' estancia del ilustre jefe de la *Unió republicana* á Barcelona serà de dissapte á dissapte, o sigui una semana justa. El diumenge, dia 2 d' octubre, ha de trobar-se á Zaragoza, ahont deu pendre part en un important meeting.

Fraternidad republicana ha pres l' iniciativa de las festas dedicadas á Salmerón. No podent disiparse de un local prou espacys pera la seva celebració, per no existir cap Barcelona capás pera 'ls milers de correligionaris que hi farán acte de presencia, la comissió organitzadora ha fet alsar un gran envelat en els solars de la *Casa del Pueblo*, carrer de Aragó, entre Montaner y Casanova.

Allí se celebrarà, dissapte á la tarde, el Festival infantil

Serà la festa dels fills dels obrers. Las obreras qu' en número considerable han firmat un missatge de respecte y adhesió al venerable ajóstol de la República, li farán entrega de aquest document formant un àlbum ricament enquadernat.

A continuació 's procedirà al reparto entre 'ls noys de prendas de vestir y altres regalos, bobons y flors, tot lo qual s' ha adquirit ab el producte de la suscripció oberta per las obreras y 'ls obrers en honor de Salmerón.

Serán també repartits bonos en metàllics als alumnes dels dos sexes assistents á las escolas laïcas de Barcelona.

Posarà ff á la festa el coro infantil de *Fraternidad republicana*, cantant *La Marsellesa* y algunas altres pessas del seu repertori.

L' entrada al Festival serà per la porta principal, xanfré entre Montaner y Aragó. Per las donas y 'ls noys l' entrada serà lliure. En quant als homes necessitaran ser socis de algun Centre republicà, acreditantlo ab l' exhibició de un títol ó rebut de fetsx recien. Las cadires se reservaran exclusivament per las donas y 'ls noys.

El mateix dissapte al vespre, y á continuació de la festa anterior, comensarà en el mateix envelat un

Gran ball

Organisat pels joves republicans y ab el concurs de una escelent orquestra.

Sols pendrà part en ell, els que adquireixin títol de soci, quals són, á par de l' diajous s' expenen en la Secció de gober de *Fraternidad republicana*. Preu del títol: una pesseta y cinquanta céntims.

La Comissió de socis, auillada per de la Vigilancia, podrà expulsar del local á qui per alguna causa no mes resqui compartir les alegrías de la festa.

Las donas podrán entrat gratis en l' envelat.

Gira campestre

Tindrà efecte, com totes las que ha celebrat fins ara 'l partit republicà de Barcelona, en las pintorescas muntanyas del Coll, el diumenge 25, desde las 10 del matí á las 5 de la tarde.

Els Centres republicans de Barcelona instalarán las cantines que tinguen per convenient, podent dedicar el benefici que obtinguin als fins quals 'ls mateixos acordin lliurement cada hu. Cada cantina ostentará en siti visible l' títol del Centre que 'l haja instalada. No será permesa en cap d' ellas la venta de begudas espirituoses.

La Comissió constituida en Jurat, otorgarà un premi de cent pessetas á la cantina que més se distingeixi per la seva instalació en quant á art y gust, sisix com per la bona presentació dels articles. A las dos que la segueixen en mérit les hi concedirà un premi de cincuenta pessetas a cada una.

Gran meeting

A la nit del diumenge, y en el mateix envelat de *Fraternidad republicana* se celebrarà un gran meeting en obsequi als regidors republicans que 's troben á Barcelona.

Al acte hi assistirà 'l Sr. Salmerón.

Festa de las banderas

Tots els centres republicans de Catalunya son invitats a enviar el seu emblema social, bandera, estàndard ó lo que sigui, conduxit per un soci ó una comissió de socis.

Totas las enxenes se depositarán en un pabelló dispositat al efecte en el gran saló de *Fraternidad republicana*. Cada una tindrà un número y una nota explicativa de la seva significació.

Ofertes en exhibició pública, cada visitant podrá depositar en un' urna l' número de la que mereixi la seva preferència, y la que haja obtingut major suma de sufragis serà premiada ab un rich llàs, y las tres que la segueixen en cantitat de papeletes obtindrán també llassos de honor, conmemoratius de la festa.

Els abandonats assistiran ab els seus emblemas respectius al festival infantil y al ball de joves republicans de que s' ha fet mèrit anteriorment.

Aquestes son las festas de carácter popular y de significació republicana acordades fins ara y que celebració tindrà efecte durant los dos únichs días festius que compren la setmana de l' estancia de 'n Salmerón á Barcelona.

Altres actes de carácter polítich se realitzaran els de més días, sobre 'ls quals la Comissió organitzadora no ha volgut pendre cap acort, deixantlos al arbitre del ilustre visitant, en atenció a que no hi ha dret á abusar de la seva extraordinaria complacencia, conseguda la fatiga que á la seva edat li imposa el càrrec de jefe de la *Unió republicana*.

Sembia, no obstant, que 's realitzarà una excursió á Tarrasa, á ff de que 'l Sr. Salmerón pugui visitar la magnifica *Casa del Poble*, que obra ja inscrita en el registre de la Propietat, á favor de la societat que l' ha adquirida per 'l alberch de *Fraternidad republicana* y de més elements progressius de la ciutat, y que desde la seva fundació gosa de una vida esplendida.

De totas maneras Salmerón se 'n portarà de Barcelona d' això n' estém segura—una impressió silenciosa. Els elements que va trobar l' any passat, á l' hora de la lluita electoral y que li guanyaren la representació en Corts que tan dignament ostenta, els tornarà á trobar avuy multiplicats en número y sobre tot en entusiasme y ferma adhesió á la seva persona y á las idees que representa y que ab tanta brillanté s' sostinent en sas renyidas campanyas.

Entre diversos carlins del element popular, de dirigir un telegrama á D. Jaume, preguntant si son certas las declaracions que se li atribueixen, pera en cas afirmatiu adoptar la reso ució que creguin més oportuna! ¡Y un telegrama ab la contestació pagada, perque no pugui excusarse de respondre'l! Es á dir: un telegrama y un' ofensa, desde l' moment que 'l suposen capás d' eludir una contestació, á pretext de no venirli bé gastar l' import de la resposta.

¿Desde quan els subdits de un rey absolut se li poden pujar aixis á las barbas? No obrarfan de altra manera ab qualsevol dels seus capitossos els demagogos més despreocupats y més partidaris de l' autonoma individual.

No, senyors carlins del element popular: vestós podràns dirse tan absolutistas com vulguin; pero no son de absolutistas. Desde l' moment que basan totas las seves creencies políticas en la ley de la herència y en el dret de la legitimitat, han de admetre á n' el príncep tal com sigui, sense discutirlo, sense obligar a seguir las inspiracions de vestós. Ell mana; a vestós no 's toca més que obheir y fastidiar. Si D. Jaume se 's torna liberal, com á liberal han de acceptarlo. Això no son comptes de vestós: son comptes en tot cas entre ell y Deu, que, segons els principis que vestós professan, Deu es qui inspira als reys y als prínceps.

D' altra manera l' dia que arribin á sospitar que fins Deu s' ha tornat liberal, serán capassos vestós de declararles ateos.

Y això no està bé, senyors carlins del element popular.

Afortunadament per vestós—y desgraciadament per la nació espanyola—si la resposta qu' esperan de D. Jaume no 's complau, sempre trobaran un bon refugi.

Precisament en Maura, com vestós no ignoran, està fent un gran arreplech de clericals y reacionaris; els mima, els atreu, els favoreix y secunda en tot y per tot.

Vagise'n ab ell sense vacilar... Segueixin el camí que altres primer que vestós han seguit sense que tinguin fins ara motius de arrepentirse'n.

En Maura pot enarborar la bandera del carlisme en tota la seva integritat; pot ferse seva la trilogia carlista, sense treure'n ni una lletra: *Deu, Patria y Rey*.

Vagise'n ab ell.

¿Qué haurá passat, després de tot?

Una cosa molt natural en aquesta Espanya, la terra clàssica dels vice-versas.

Una senzilla trastocació de ramas en l' arbre de la monarquia.

La rama de Carlos V, qu' en nom del absolutisme derramà tanta sanch, s' haurá fet liberal; mentres las de Fernando VII, qu' en nom de la liberalitat sostingué tan rudas lluytas, s' haurá tornat absolutista.

¿Veritat que si això no fes plorar, faria riure?

P. K.

EXPEDICIÓN A ROMA

bordo del hermós vapor *Mallorca*, contractat al efecte, sortí diumenge ab rumbo á Civitavecchia l' expedició que ha anat a prendre part en el Congrés lliure-pensador de Roma.

L' acte té una importància extraordinària.

La té, no sols pel número d' expedicionaris, més de 400 en conjunt, representants de una gran suma de associacions y entitats de tot Espanya, sino també y principalment per la seva significació en els actuals moments.

Quan els governs de la monarquia més empenyó mostran en *vaticinar* á la nostra desgraciada nació; quan permeten que 's facieix tota ella de paràssits monàstics, y pera legalizar la seva existència no tenen cap reparar en modificar el Concordat en sentit favorable á las intrusions clericals y ab renunciació manifesta dels furs del poder civil, es precís demostrar als ulls del monarca que hi ha encare qui protesta ab energia contra tales escàndols, y enviar á Roma una nutrita representació que fassí acte d' adhesió ferma y entusiasta als acorts pels conspius representants de la ciència y del lliure pensament, en oposició al dogma y á las intrusions del clericalisme en la vida dels estats y en la conciència individual.

Extraordinaria era l' alegría y l' animació que reyna-

va així entre 'ls expedicionaris com entre la multitud que acudí al moll à despedirlos.

Abrassades, aclamacions, aplausos... Després el cant emancipador de *La Marsellesa*, entonat pels que marxaven y pel que s'han quedat aquí, anantse aixamplant sense rompre's, à mida que l' vapor emprengia la marxa... Tot això acompanyat de un pintoresch volejar de barrets y mocadors.

(Feins viatj!

Y felicissim l' han tingut els que l' emprengueren sense temor à las iras del cel, y això que si hagués dependent del buf dels fanàtichs, els núvols y las onades s' haurien abraçat expelint centelles, fins à sepultar en els abismes al *Mallorca* y à tota la vaporada d' heretjes y descreguts.

Pero l'Sol, un Sol esplèndit s' ha acostumat à pones rihent la desbotada dels després y rancunies dels llanuets.

Alguns, emperò s'ha de confessar, que saben dissimularos, disfrazantlos ab la rialleta del conill.

Com per exemple, *L' Avi Brusi*.

L' Avi Brusi va anar al moll, sense altra idea que la de rebaxir l' importància de la expedició. Calentes les ulleres entelades d' escursivistes, va veure molts menys gent que la que va embarcarse y que la que va assistir à la despedida, y tpiantse las orelles ab cotó fluix no va sentir ni l' eco més débil del entusiasme dels uns y dels altres.

Segons *L' Avi Brusi* allò va ser una cosa que no valia la pena: un verdader *fisco*.

Y això que s' havien fet tants esforços per aumentar la comitiva *Meetings*, propagandas, excitacions en la premsa, y hasta una tòmbola... sí, senyors: hasta una tòmbola en *Fraternidad republicana*!

Naturalment que poden tots els afanys de la gent descreguda, en comparació—per exemple—ab els medis qu' empiejan els organitzadors de peregrinacions?

Si *L' Avi Brusi* 's proposa establir aquesta llei de comparansas no tindrem cap reparo en otorgarli la victòria. Sí, senyors: els organitzadors de peregrinacions devotas, ne saben més que 'ls organitzadors d' expedicions lliure-pensadoras. Tenen més medis materials; tenen sobre tot més diners, y si no 'tenen, saben ahont son y anar a buscar.

El mer dictat de lliure-pensador, en matèria de proselitisme, no pot arrostrar la competència ab els que os tentan el dictat dels catòlics. El lliure pensador—el nom mateix ho diu—es lliure; vola pel seu compte, en alas de la seva conciència emancipada, y no necessita poch ni molt el concurs colectiu. En canvi l' catòlic té innata la tendència à formar remat.

Els lliure pensadors no tenen l' obligació que s' impone als catòlics, de fer pública ostentació de les seves idees.

Y tampoch contan—y això es essencial—ab els profits que reporta la pràctica de la hipocrisia, als que practican el catolicisme sense creurehi, que son eis més, ni l' esperança, per part dels que creuen de bona fé, de gosar després de la mort una vida eterna de felicitat.

Y còm que explotan els organitzadors de peregrinacions l' hipocrisia dels uns y l' il·lusió dels altres...

Sobre tot la deis que s' han enriquit per mals medis, y pensan que gastant una part de lo que han robat, en actes religiosos, tot els serà perdonat.

**

Vels'hi aquí perque l' expedició à Roma, ab tot y haber sigut molt important, no arriba tal vegada en quant al número dels expedicionaris, al contingent de les peregrinacions catòliques reclutades pels bisbes, entre la gènrica, hipòcrita y timorata; favorescudas ab un devassall de indulgències plenàries, y recompenсадas ab la bene dicció apostòlica, y ab la promesa de trobar obertas, de bat a bat, després de aquesta vida, las portas del paraís.

Els lliure-pensadors no aspiran à cap negoci ni temporal ni terrenal.

Traballan desinteressadament.

Lo únic que desitjan es el bé de la humanitat: emanifar al ser humà de totes las farses asquerosas y danyinas; enrobustir la seva personalitat, assernar la seva conciència, lliurarlo de totes las preocupacions, y cooperar ab tota eficacia à l' obra del progrés.

J.

¡A ROMA!

Firme la voz,
serena la mirada...

A pesar del senyor Maura
y del seu bilo k clercial,
no hi ha qui l' impuls deturi
de l' onada l' liberal.
Per xó Espanya avuy ya à Roma
porient el sagrat pendó
que ostenta nostra divisa:
«Progrés y emancipació»

Brami qui vulgui,
isempre endavant,

Parleu allí en nom d' Espanya,
valents lliure-pensadors;
desvaneixeu las calumnias
de's seus a-tuts detraitors.
Feu sapiguer que ja 'ls ídols
van cayent aquí de vells
y qui si bé hi queda llana,
no 'n queda en to's els clatells.

Passi 'l que passi,
isempre endavant,
la fe del poble
no morirà.

Digueu que les artimanyas
de la negra reacció
no deturaran l' empeta
d' aquesta noble nació;
que del seu passat tristissim
ha estripat els tacatsfulls
y que, pesi als pastors clàssichs,
el remat ja ha obert els ulls.

Brami qui vulgui,
isempre endavant,
la fe del poble
no morirà.

Digueu que ja no es l' iglesia
el lloc per ell més buscat,
sinó una casa sagrada
que 's diu la Universitat,
y en quals altars primorosos,
hont la Ciència hi bat de plé,
s' hi veneren à tothora
sant Darwin y sant Littré.

Passi 'l que passi,
isempre endavant,
la fe del poble
no morirà.

Digueu això, braus demòcratas
qu' en solemne professió
entreu avuy en el temple
de la Civilisació;
feu constar que 'ls que aquí resan
diuen ja 'ls salms al revés,
y jureu que 'n Torquemada
no aixecara 'l cap may més.

Brami qui vulgui,
isempre endavant,
la fe del poble
no morirà.

El congrés que avuy à Roma
el siècle xx ha junyat

es el primer gran concili
de la santa llibertat.
Conserveu las enseñanzas
qu' en ell arreplegarou
y al tornà à la vostra terra
canteu tots en alta veu:
Passi 'l que passi,
isempre endavant,
la fe del poble
no morirà.

O. GUMÀ

JUST AGRAHIMENT

Al motiu del brillant discurs que el nostre diputat Sr. Lerroux va fer en la Sessió del Congrés del dia 13 de Juliol últim interpellant al gobrn respecte al incumpliment de la *Ley de Sargentos y Llicenciatos del Exèrcit*, promulgada en 10 de juliol del any 1886, les Asociacions Benèfiques de Llicenciatos, constituides en cada una de les províncies d'Espanya, li han dirigit carinyoses comunicacions y cartas de gràcies, com à prova de agrahiment per l' interès que sempre ha demostrat tenir en favor de nostra classe, desamparada y faltada de protecció. Algunes de aquestes li han ofert la presidència honoraria, distinció que dit senyor ha acceptat gustosament, pera millor continuar la defensa de nostres drets, avuy descaradament escarnits à causa de la poderosa influència qu' en Espanya exerceix el malebit *caciquisme*.

May nosaltres havíem escoltat y saborejat ab tant gust una interpellació tan justa y completa, ja que 'l Sr. Lerroux demostrà conéixer detalladament las mil y una trapacerias que las autoritats posan en joch per burlar aquella llei, amparadas, sens dubte, pels Ministres encarregats de ferla cumplir. El President del Consell li va prometre que donaria las ordres corresponents pera que s' compleixi, y que per dit objecte sols ab un tros de paper ne tenia prou.

Res creyém de las promesas dels actuals governants, y si alguna cosa conseguíem, serà degut à nostres propias forças, auxiliats per algunes honrats diputats y senadors que portin nostras queixas y protestas al Parlament, com ho ve fent el Sr. Lerroux y ha promés ferho 'l general Sr. Aznar.

Moltas pessetas portén gastadas en paper sellat, denunciants *infraaccions, abusos y atropellos*, lo qual ens implica tener que fer un verdader sacrifici que moltes vegades ens es impossible: pero ho fem, creyent que obtindrà el cumpliment de la llei; y lo que obtenim es un *miguel* més gran que la *barra* dels usurpadors, ja que ni pagant podrém conseguir trobar justicia. ¡Quina vergonya!...

Consti que les Societats que forman la «Federació Espanyola de Llicenciatos», seguirán ab insistència protestant de las infraaccions, hasta conseguir que siguin anunciadades en la *Gaceta* totas las plassas que actualment se troben ocupades pels *pantiaguats* y ab caràcter *interí*, afectes à las distintas dependencias del Estat, Diputacions y Ajuntaments, y que per sa categoria y sou, estan subjectas à la llei de 10 de Juliol de 1886.

Un aplauzo envío al Sr. Lerroux desde aquestes columnas, per las gestions que desinteressadament ve fent en favor de la classe à que tinch l' honor de pertenéixer, y particularment per son discurs del 13 de juliol últim; y un altre que per anticipat dedicó à cada un dels *Alcaldes y Concejals* que, donant probas de lo que son, compleixin voluntariament la referida llei, ja que à la vegada els empleats dels Ajuntaments conseguirian tenir en propietat son destí y no ab el caràcter de *quita y pon* que injustament tenen actualment.

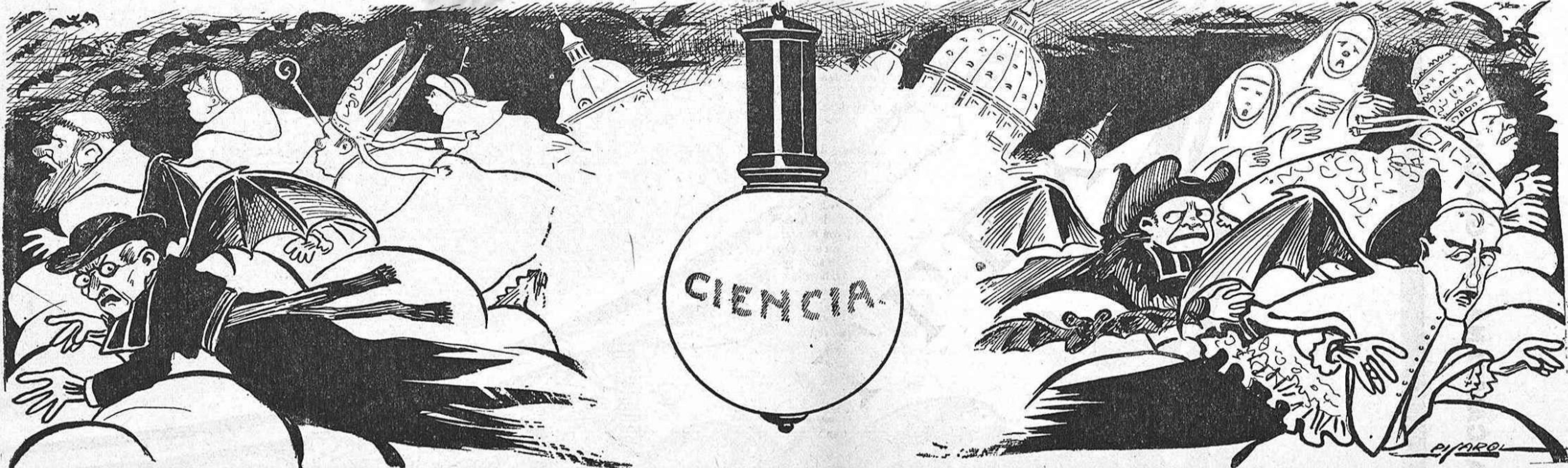
J. S.

A CAMPANA DE GRACIA va confiar la seva representació en el Congrés lliure-pensador de Roma, à son bon amic D. Odón de Buen, organitzador de la expedició marítima que va marxar diumenge del port de Barcelona.

El Sr. de Buen, ademés de pro-

El Congrés lliure-pensador de Roma

¡Pasá la llum!....

DON NICOLAU SALMERÓN Y ALONSO

Jefe de la Unió Republicana y ex-presidente de la República Espanyola

porcionarnos informes de un acte tan trascendental, haurà fet constar la nostra adhesió als acorts presos per l' Assamblea.

Ja que té tancada la tribuna de las Corts, en Maura, que no pot estar un moment sense dir res, s'explaya ab els periodistas que acuden cada dia á visitarla.

L' altre dia va parlar del problema de las subsistencias. Va dir que reconeix que's prepara un hivern molt cruel pera las classes obreras. Y va afegir que no sabia com resoldre'l, ni com aminarar las consequencies de la carestia de la vida.

Ja veuen com s'expresa l'únic home d'Estat ab que conta avuy la monarquia.

La carestia es filla directa dels disbarats, dels errors, de las rutinas y de las imprevisiones dels governants. Y en Maura, en lloc de corregirlos, els ha agravat. Examini lo que fa pagar á un país extenuat, consideri la manera com ho gasta, y's donará compte del perquè l'pròxim hivern ha de ser molt cruel pera las classes obreras.

Els que diuen que s'ha aprofitat la celebració de las festas de la Mercé per asegurar l'exit del viatge de 'n Salmerón, enrahonan per enrahonar.

Molt avants de que s'haguerà decidit la celebració de las festas, estava fixada la fetxa del viatge per l'última setmana de setembre.

De manera que no es en Salmerón qui s'aprofita de las festas, sino aquestas las que cobrarán un gran reals ab el viatge de 'n Salmerón.

L' altre dia una societat obrera tractava de celebrar un meeting al objecte d'excitar el zel de las autoritats en l'averiguació de lo ocorregut á Alcalá del Valle.

El nostre insigne governador va suspendre l'acte, suposant que las autoritats no tenen necessitat de semblants escitacions.

Y l'dret de reunió? Desde quánt ha d'estar subjecte á aquesta especie de tutela gubernativa?

Un altre reunió cohibida.

Trenta quatre delegats d'altres tantas societats obreras se reuniren per organizar un meeting de protesta contra l'régimen á que viuen subjectes els detinguts en la presó nova. El delegat gubernatiu 'ls va advertir que únicament 16 dels 34 presents podian fer us de la paraula y prendre acorts, per ser ells únicament els que tenian acreditada la seva representació. Els reunits desistiren de celebrar la sessió.

D'això se'n diu filar prim... tant prim que no's veu ni'l fil ni la disposició legal que pugui autorisar totes aquestas capciositats.

Home, Sr. González Rothos: no podrà deixar de mirar un instant als obrers, que tants tiquí mi quis trobar en quant tractan de fer us dels seus drets, perra fixarse en la seva situació personal?

Fa més de un any que sigueren elegidas las Corts actuals: fa més de un any que li va ser otorgada l'acta de diputat: com se comprén que pugui ser á la vegada pare de la patria y governador de la província de Barcelona?

Ja que vol ser tant mirat ab els demés, crech que haurà de comensar per posar-se en regla.

El diputat Sr. Lletjet ha tingut la bona fortuna de resoldre á satisfacció de las dos parts interessades, el conflicte entre 'ls traballadors y l'empresa del Ferrocarril central.

Aquest nou servey deurà la causa de la bona armonia social al digne representant en Corts del districte de San Feliu de Llobregat.

La causa de la justicia ben defensada fa goig á tothom.

Manera de rescabalarse algú un tant dels inmensos perjudicis que ha produxit l'imposició del descans dominical: la supressió absoluta de totes las festas d'entre senyana, que suman unes 24.

Respecte á las tals festas, la llei no imposa cap obligació. Per lo tant, es lícit traballar. Y no sols es lícit, sino convenient. Y no sols convenient, sino de un gran efecte pera fer pendre una enriabida á la Iglesia, qu' es la que més ha influït en que l' descansemanal obligatori recayguí en diumenge.

Quan vegi que no's practican las festas d'entre senyana qu' ella ha anat establint, haurà de reconeixer ab no poca pena quant cert es l'adagi que diu: «Donde las dan, las toman.»

Per altra part, la majoria de aquestas festivitats en cap més país d'Europa se celebren fora d'Espanya.

Si's vol que siguém serios, siguem de una vegada y en tot, com ells. Descansém un dia á la senyana; pero en els sis restants traballém, mal l'Iglésia 'ns excomuniqui.

Ab las excomunións de la Iglesia, resultarà l'traball que s'efectuï més fructuós y més sà.

Al rey Víctor Manuel li ha nascut un hereu. Y contra lo que's deya, avans del part de la seva esposa, se li ha adjudicat el títol de Príncep del Piemont.

«Per què no donarà l' de Príncep de Roma, com s'assegurava que se li donaria?»

Senzillament, per no disgustar al Papa. Perque, si bé es cert que públicament sembla que estiguin renyits, d'amagatosis s'entenen pera afeytar al poble.

L'un á pel: l'altre á repel.

Un eco de Manila:

«En temps de la dominació espanyola deyan que 'ls frares eran necessaris p'ra difundir l'ensenyança entre los indigenas.»

Doncha bê, avuy els col·legis catòlics s'han quedat casi sense alumnes, mentre s'contan per milers els que assisteixen á las escolas del govern, en las quals se'ls proporcionan els llibres gratis y tenen molt bons professors que prescindeixen de tota mena de superxerxes religiosas.

En materia d'instrucció, Manila ha progressat

més en un any qu'en un sige, quan l'ensenyança estava confiada als frares.

Pera l'pròxim reemplàs no demanan més que 60.000 homes.

No's necessitan; pro 'ls demanan.

Alguns dels demanats se redimiràn y, ja se sab, en això, com en tot, la qüestió son quartos...

Quartos ó quintos.

Diners ó la vida.

GRATALLOPS, 17 de setembre

Segons rumors que pel poble se senten á dir, ens trenhen un gran pes de sobre, una gran plaga, al lluirars del nostre merlot negre que tant bê sab tocar y cantar peteneras á las dotze de la nit, junt ab unas quantas hincas de Marfa. Una d'aquestes, l' altre dia, després del meeting organitzat pel nostre amic y corregionalari don Ramón Aguiló, á la Casa del Poble, sortí á una finestra rebanya y donà un crit de mori la República.

«Eh, que ben ensenyadas tens les cotorras el nostre merlot! Quinás bestias mes raras crifa la educació clericial!»

VILASAR DE MAR, 18 de setembre

En aquest poble hi ha un fabricant que's nomena regionalista y fa com els capellans que predica indulgències y ven vinagre.

Dich això, porque l'dia que's v'ia començar el descans dominical va dir als seus servitaires que, «la pagaria á dia, resultant que los quitaria tres pessetas no traballant el diumenge.

Aquest fabricant, quan vinguin eleccions, ja anirà á trobar als traballadors porque l'vajin á votar, y aquell dia si que se'fará de festa porque nostre elegit, vos dirà que vol aterrà un caciquisme, pero no vos dirà que'n vol crear un altre.

Desde qu' es concejal, sembla que á la seva fàbrica hi hagi un traball disciplinat, donat el tò orgullós ab que parla davant del obrer. «Quin dia deixaran d'escoltar, regionalistas embusteros?»

OLLÈS, 17 de setembre

La senyora mestra ha pr's de gran empenyo això de vestir de blanch á las noyes para que fassin goig quan arribi l'Arquebisbe. Es tant el seu entusiasme, que's passa setmanes enteras sense donar llisso, no més traballant para la solemnitat, ensenyant versets y font aprenedre de memoria uns quants crits qu' han de fer gran efecte.

«Quin satisfets estarán els pares, quan al arribar els exàmens veïn que les seves filles, si no saben de llegir ni escriure, han après de cridar i visca 'l senyor Arquebisbe!»

MONTMANY, 14 de setembre

Dilluns, dia 5, segon dia de festa major d'aquí, s'verificà lo enterrament del jove Jaume Casanovas y Turull, y com que la ocasió s'hi prestà, els joves tots en general lo volguren acompañar al cementiri, ab la orquestra que tant bê sab dirigir 'sabí professor Joaquim Ubach d'Olesa; y l'nostre enmascarat, plé de rebia, s' pensava fer-ho també en aquell trist acte, però li ha sortit el tret per la culata al carbóne.

Com qu' l'enterrament tenia que verificar á las sis del vespre, va allargar la cerimònia fins á las vuit, ab els seus romances de costüm, quan el poble indignat, anava á empender la marxa, surt 'l borinot ab la creu y's presenta á la casa mortuoria, y després de cantar per rebò de vuit pessetas que la família li havia donat, va rompre la música en una marxa fúnebre. Llavoras digué que li robaven el cadàver, y això que fou ell qui l'abandonà al mitjà del carrer.

«Sempre lo mateix, aquests ministres del bon Deu!»

El triunfo de 'n Maura

UE'm dispensi'l lector aquesta declaració no massa ortodoxa, pero necessito ferla: un dels primers admiradors que en Maura té avuy dia soch jo.

No es un polític de la rassa de'n Cánovas, ni pot compararre ab en Silvela, ni té ab en Montero Ríos el menor parentiu, no: l'aixirit mallorquí es pura y simplement l'hereu y successor de'n Sagasta.

Impossible es trobar de don Práxedes una reproducció més perfecta. Els mateixos procédiments, las mateixas marrullerías, el mateix tupé... Tinch la convicció de que quan d'aquí deu, ó vint, ó trenta anys don Anton se mori y se'n vagi al infern—que forsolament hi ha d'anar—en Sagasta l'esperarà ab els brassos oberts y li dirà, menjantsel á petons: «Bravo, atlot! T'has portat com un home.»

Ho es un home. Un home que ha estudiat d'Espanya els vics y'l temperament y que un cop taxat el meló ha tirat ab tota sanch freda 'ls seus càlculs.

«Es dir que tú ets aixís y aixás?... Ja sé, donchs, com haig de governarte.

El cop de mestre que ab la Lley del descans dominical acaba de donar acredita el seu talent tècnic y'l posa al davant de tots els polítics monárquics vivents.

Quina maniobra més neta y més bonical!... Y com deu riure ell ara á solas, al contemplar l'exit maravilós del seu joch de mans!

Perque hi ha que dirlo y repetirlo á tots els vents: la implantació del descans dominical no es més que un ardit polític, á l'altura de la nostra candidàs y ajustat als procediments de govern que en aquesta terra infelís solen usarse.

«Qué fa un pare que té un fill revoltós y'l vol desatreure perque no l'amohini?

Li dona una pilota, com més ben pintada millor; una pilota que boti forsa y que al rodar produueix una combinació de colors ben llamativa, y li diu: «Té, entretenete, juga.

D'igual manera ho ha arreglat en Maura ab els mansos espanyols.

«Vaja—ens ha dit:—entreteniu-vos, distrareu-vos, jugueu: aquí teniu el descans dominical.

Enginyosa ocurrencia!... El descans dominical... Ves á n'en Maura qu' se'n hi endona que 'l poble descansi ó deixi de descansar! Ves qu' li importa á

n'ell que 'ls diumenges se tanquin las barberías ó s'obrin els cafès-concerts!

Pero don Anton va ensumarlo, y 'ls fets li han demostrat que té bon nas. «Donant aquesta llei al noi poble perque hi jugui y s'hi entretingui, lo menos, lo menos podré viure tranquil sis ó set setmanas.»

Ell ho veyà venir. Llansada la pilota á l'arena, ni las masses, ni la premsa, ni 'ls als, ni 'ls baixos sabrà ocuparre de res més.

Y no s'ha equivocat.

Totas las qüestions han desaparecut davant de aquesta. No sembla sinó que del establecimiento del descans dominical ne dependeixi la sort ó la desgracia d'Espanya.

Repónyat, Maura, espónyat, y ríssat el teu hermos tupé. La operació s'ha realisat ab una limpiesa inseparable.

La premsa s'olvida del conveni ab el Vaticà, de la pujà dels cambis, de la miseria que á passos de gegant s'acosta, pera dedicar totes las seves columnas al gran tema: el descans dominical.

Els polítics no pensan ab altra cosa que ab el famós assumptu: el descans dominical.

El poble no té als labis més paraules que aquelles: el descans dominical.

Y pel descans dominical la gent se disputa, 's baralla, 's apedrega, arriba á las mans, amenassa en cas extrém ab acudir á la guerra civil...

—Tot, la sanch, la vida, l'ànima; tot pel descans dominical!

Això, això es precisament lo que don Anton volia: tal com s'ho imaginava ha succehit.

Ab quanta satisfacció deu contemplar la seva obra!

Mentre el poble disputa, ell viu, lliure de preocupacions y engunys.

Veritat es que viu al dia, que això no pot durar, que l'engany tart ó aviat ha de descobrirse; pero, entre tant, viu.

Per ventura 's goberna d'altre modo en aquesta nació infortunada? Passar á empentas el dia d'avuy, començar á rodolons el de demà, arribar si pot ser al vespre, junyar set dies que fan una senyana, sumar quatre setmanas que forman un mes... tirar de una manera ó altra, fingint, mentint, fent trampas, entregant de tant en tant una pilota al non-poble perque jugui y s'olvidi dels que jugan ab ell... «No es aquest tot l'art de governar dels nostres polítics?...»

Y 'l poble, manso y ignorant, aquesta vegada, com sempre, ha mossegat l'am y se'l ha empassat fins al fons de la tripa.

—Oh, el descans dominical! Quina lley més ben pensada y més hermosa!...

No'l destorbeu, no li parieu de res més, no disague la seva atenció al la encisadora pilota que de Madrid acaben d'enviarli...

Mentre tant, allà, en el retiro del seu despàs, don Anton s'entera del entusiasme que per tot Espanya ha despertat la seva occurencia, y radiant de satisfacció, exclama:

—Això marxa! Aném tirant, que «qui dia passa, anys empeny...»

Si, es cert: has triunfat en tota la línia. Coneixes á la gent ab qui tractas.

—Ave Maura! Un que t'ha vist l'orella 't saluda.

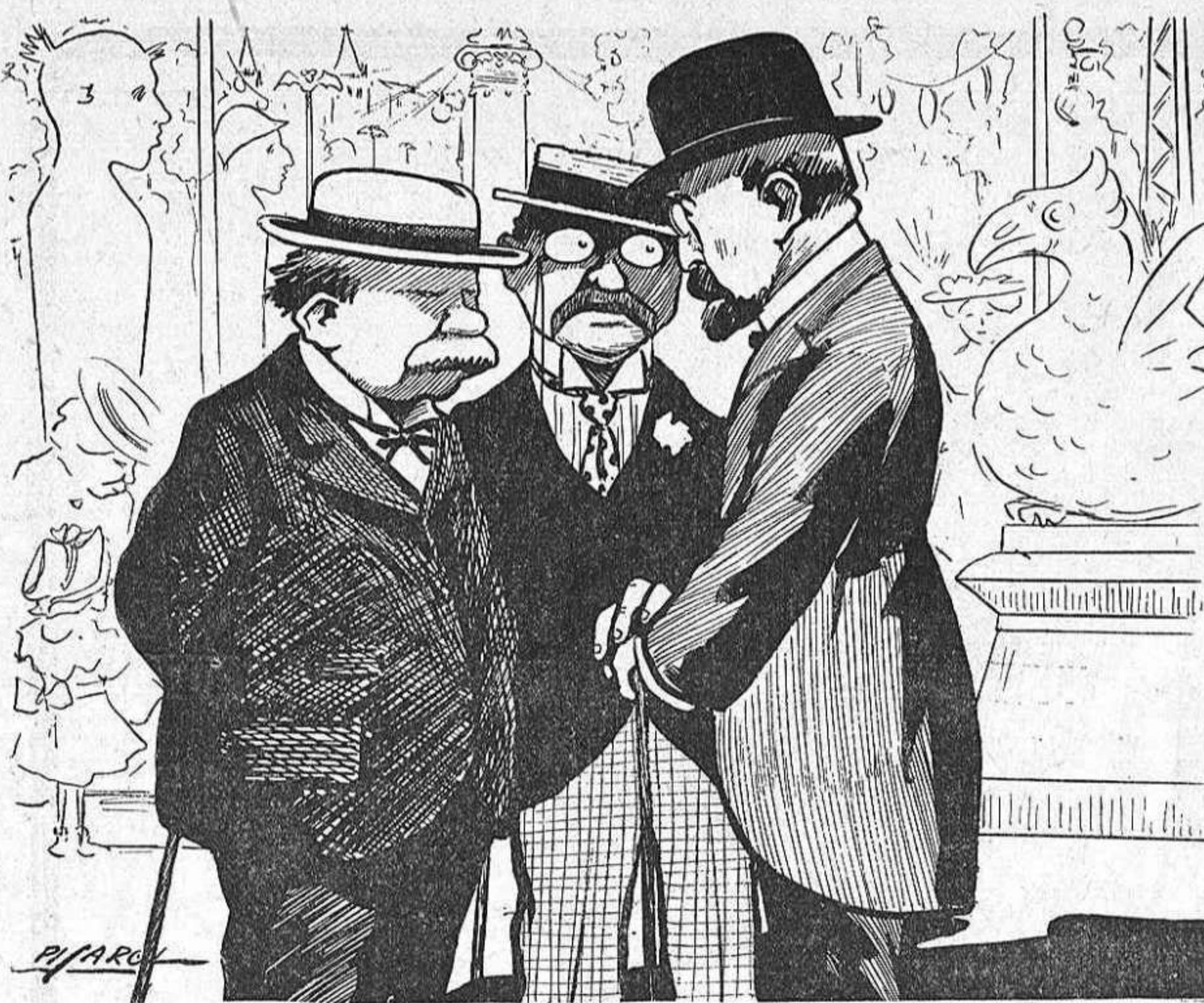
FANTÀSTICH

Á UNA NOYA

Com més aném...

Fugitiva del convent per... lo que á mi no m'importa en què'm sembli vèure fortta protestar del seu torment, encara per xó a ressabir d'una feble, entontida que just s'aguanta ma'cida pel sol vot de's n'stres avis he vist ab natural plor com el mon t'ha dominat decidint' fer cast un jove qu' era solter.

Jo 't felicitó y espero contemplarre horas enteras fent

A la plassa de Catalunya

—¿Qué representa tot aquest aparato?
—Un cementiri modernista.

ri Maura? ¿Quán ab la sola ajuda dels teus mèrits professionals t' haurías elevat fins á tal altura?

El més finí dels Fiscals municipals, designat per un cacich de mala mort, dirà y dirá ab rahó:

—Vaja, Sr. Maluquer, no 'm fassí riure, que mica mica, mica menos, tots som uns.

Respecte lo del jurament y la paraula de honor s'ha discutit molt, y no obstant, es indiscutible la superioritat de la paraula de honor sobre l' jurament.

—No saben per què?

Senzillament: perque l' jurament se presta, y la paraula de honor se dona.

A Madrid se proposan construir un gran edifici destinat á Ministeri de Marina.

Es una bona pensada.

Ja que no tenim barcos en mar, á lo menos que tingüem un gran edifici marítim á Madrid en el punt més cèntrich de la nació.

¡Y que vinguin totas las esquadras del món, ab els canons de major alcans; que vinguin á bombararlo... á veure si hi arriban!

¡Quin talentarro tenen els nostres governants... èrudit?

La Perdiu ja torna á desarmejar contra l's republicans. No hi pot fer més: no depén d' ella, ipo-brisson Solis las circumstancies ne tenen la culpa.

Va venir en Lerroux á Barcelona... demà arriba en Salmerón... y está clar, se sent acomesa al acte de convulsions, com si estigués posseïda del diòni.

Es precís recomendarla al bon zel del Eminentissim: potser ab una quants aspergis la sossegaria.

En Canalejas á Pamplona, ab la copa á la mà:

«Brindo por el Rey, que soy monárquico y leal, y honradamente mantengo mi actitud. Brindo porque el rey sea un demócrata que sintetice las aspiraciones de progreso y democracia de su pueblo. Y si el rey no lo hiciese así...

—¿Qué? ¿Qué farías?

—Yo no podría ser ministro de la Corona.

Vaja, Pepet, buyda la copa de una xarrupada, fíca't al lit, acótxa't bé sobre tot, y no 't llevis fins que vinguin á donarle la notícia de que l' rey s'ha fet demòcrata.

Un encogullat llegia en el *Brusi*:

«El atentado de que fué víctima hace pocos días el Orfanato de San José, ha contribuido á aumentar los apuros económicos por que ya pasaba la citada Asociación herética. A las muchas deudas que han debido contrar las Hermanas para atender al sostenimiento de las pobres asiladas, que son en número de mas de cincuenta, y que les ponen en grave situación, deben añadirse ahora los gastos que les han ocasionado los desperfectos causados por la explosión»

Després de la lectura semblá quedar sumergit en una mar de reflexions.

Després, tot de un plegat, va animarse, com si hagués trobat una idea lluminosa.

Y 'm va semblar llegirlla aquesta idea com si la portés escrita sobre el front radiant.

Perdonin si m' atreveixo á revelarla.
«Una bomba!... ¿Qué criminal es una bomba... Bé, sí. Pero y las que no produheixen cap desgracia? Las que causan no més que petits desperfectes? Las que serveixen per excitar la generositat de las personas compassivas, tot encenent l' horror contra las ideas radicais?... ¡Ah, aquestes bombas de doble efecte y doblement propici, casi's diría que son providencials!... Si fins sembla que cambian de sexo. Més que bombas, son bombos... Y vaja, ¡viva l' bombol!»

Així vol dir, en resum, que pera buscar la pista de certs atentats misteriosos, may estaría de més el saber una mica de psicología.

Y preguntarse ab l' autor llatif: «Cui prodest?» «A qui aprofita?»

Durant las vacacions d' estiu, y mentres va permanéixer á Ontaneda, en Maura diuhen que va passar la major part del temps pintant.

Vels'hí aquí un mèrit que á molts que no li sàbian no 'ls deixará de sorprendre.

entre senmana no 's ven...

Quan vingui'l Gobern per quartos ja us juro jo que riurém.

Ab la qüestió del descans passa una cosa molt rara, y es que 'ls que més el defensan son els que menos se cansan.

—¿Que vas á obrí una botiga?... ¡Infelis! —¿Que t' has locat? —Obrirla justament ara que fan tancar las que hi ha?

Som catorze á menjar pa, fora jo, no hi ha qui 'l guanyi... i y encare surten tranquillos que 'm demanan que descansis.

Jo tenia una xicotina y 'l diumenge 'm va plantar. ¡Bonich modo de donarme el descans dominical!

En Jaume, l' fill de don Carlos, s' ha fet liberal, ¡pobret! Com que veu que 'l peix no pica, s' hurá dit: Mudém l' esqué.

Referintse á Port-Arthur, deya una noya molt cándida: —¿Quin modo de resistir! Jo no ho sabría fer, vaja.

—¿Qué tal á Montjuich? —Guapos.

—Y á Alcalá del Valle? —Bons.

—Y 'l nom d' Espanya? —Com sempre, fent tamborellas pel llot.

Mentre el carrer lluhia ple d' elèctriques garlandas, allí á dos passos un pobre s' estava morint de gana.

De las festas populars las ventajas son aquestas: que hi ha algunes obrers que hi guanyan y comissions... que no hi perden.

Programa: Gran alborada, grans concursos ab grans premis, grans banquetes ab grans brindis y —últim número!—gran déficit.

—Oh Verge de la Mercé, causa del present sortoll, quants, sota la teva capa, hi aniran ben calentons!

A Madrid han agafat á Apolo... ¡Vàlgam Sant Just! ¡Cóm se posa aquesta terra! Ja ni 'ls deus hi estan segurs.

—¿Qué 'ns vé á explicá en Sánchez Trompa? —¿Que á Espanya no hi ha justicia?... Portins notícias més frescas: aquesta ja la sabiam.

—Demà arriba, fills del poble, demà arriba en Salmerón! Prepareu salvas d' aplausos y vestiu de gala 'ls cors.

L. WAT

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1.º XABADA. —*Sus pen-si-ó*.

2.º ANAGRAMA. —*Paula - Palau*.

3.º TRENCA-GLOSCAS. —*La Pecadora - Els Vells*.

4.º LOGOGRIFO NUMÉRICH. —*Masnou*.

5.º GERUGLIVICE. —*Per sola los astres*.

Han endavant totas ó part de las solucions del número anterior, els caballers: Emilia Casanellas (caballer), Manuel Sabaté, D. Valentí Romeu y Rataflautas.

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: A. Aznar, Rim, Combès chico, Carlos Pons, Quimet Roca P., Un brut, Joseph Ventura y M. Moreno de Biguena: No s'hi escarrassin.

Caballers: Enrich Domenech, J. Iglesias, E. Pabissa, Rataflautas y Constantino Alberni: Acceptat, y ab gust.

Caballer: Uno que venia de Málaga: Ja hace usted vien de volverse'n á irt. Esto es una necropolis. —J. Trull: El dibuix no pega. Una que no ven si no que compra:

—Cóm ho vol fer si la gent es així! —S. C. y R.: Tot això de la viola 'ns ha enternit molt. —J. Moret de Gracia: Recità. —J. F. Canals: *Muy bien, muy bien*, Pastetas. —R. Miralpeix: No serveix Miralpeix; Miralpeix, no serveix. —P. Ramón: Vosté fará alguna cosa, pero... ab palla y temps. —Joseph Roselló: Gracias. Respecte al senyor Tecut, nosaltres no m' ém les ilusions de ningú; que dibuixi y viurém més endavant. —Fray Candela: No 'ns ha satistet del tot. —Isidro Vendrell: No pateix tant, els seus sopiris son dardos venenosos. —J. Usón: ¿Servir? qui s'abi Devegadas... —Joseph Ventura: M' agrada més els d' aquell... de la Vega. Un músich de regimiento: No resulta. —J. F. T., J. M. P. P., J. B.: Dos que 'n fan un, y un partidario de la Enseñanza: No podem inserir la correspondencia enviada per motius de salut social y altres —R. F. y G., E. S., M. V., Fra Sam. J. R., E. D., A. B., J. M. L., J. N. de M., A. D., T. R., R. A. y S. P. F. M., Ll. P. T., J. M. R. M., y X. de Z.: Gracias pels treballs enviat als Almanachs. Lo que vasi, arriá. —J. Costa Pomes: Per mica que 'l material compost ho permeti, se 'l complaurá. Y sino... paciencia.

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8

Tinta C. Lorilleux n. C.

«La capa del estudiante...»

Tants pedassos hi posarán, que al últim acabarà per no conéixerla ni 'l sastre que l' ha feta.

El descans dominical sembla una caldera vella: ¡bé n' hi estan fent de remendos!... Res hi serveix: sempre vessa.

—La mona de ví... Impossible; la taberna está tancada: si vols, aném al café y l' agafaré de canya.

El descans dominical diuhen que ve d' Inglaterra. Article anglés... Ja m' escamo: mala senya, mala senya!

El diumenge 'm fan tancar,

—Benvingut sigueu á la ciutat més republicana d' Espanya: aquí es á casa vostra